

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací v právnej veci navrhovateľa:
Doc. Ing. M., CSc., B., zast. JUDr. A., advokátkou, Advokátska kancelária, V., proti odporcovi v 1. rade: **E., B.**, v 2. rade: **M., B.**, v 3. rade: **M., B.**, odporcovia v 2. a 3. rade zast. Mgr. P., advokátom, Advokátska kancelária, R. **o zaplatenie 50 232 Sk istiny s prísl.** na dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2008 č. k. 2 Cob 152/2007 – 209 (vec Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 12 Cb 80/03), takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd (Okresný súd Bratislava IV) rozsudkom z 27.3.2006 č. k. 12 Cb 80/03 – 184 zaviazal odporcov v 1., 2. a 3. rade zaplatiť navrhovateľovi solidárne sumu 50 000 Sk s ročným úrokom z omeškania 11,33 % od 11.12.2002 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania v sume 2510 Sk a trov právneho zastúpenia v sume 22 626 Sk. Vyhovel tak návrhu navrhovateľa z 21.3.2003.

Na odvolanie odporcov Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením z 29.1.2008 č. k. 2 Cob 152/2007 – 209 rozsudok prvostupňového súdu bez nariadenia odvolacieho pojednávania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol dovolaním navrhovateľ. Prípustnosť dovolania odôvodnil tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom a súd nesprávne právne posúdil vec. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a navrhovateľovi priznať náhradu trov.

Napadnuté uznesenie dovolateľ považuje za zmätočné a to z toho dôvodu, že v spisovej kancelárii Krajského súdu v Bratislave, vtedy pod č. k. 2 Cob 277/2006 bol žalobca informovaný, že žalovaní nezaplatili za odvolanie súdny poplatok a preto bude konanie zastavené. Z tohto dôvodu navrhovateľ nepodával ani odvolaciu odpoveď na odvolanie odporcov. Navrhovateľ čakal na rozhodnutie o zastavení konania pre nezaplatenie poplatku odporcami za odvolanie. Uznesenie o zastavení odvolacieho konania bolo navrhovateľovi doručené 22.2.2007. Keď sa telefonicky dotazoval na stav veci a požadoval vyznačenie právoplatnosti zastavujúceho uznesenia zistil, že vo veci sa bude pokračovať. Ďalej v dovolaní uviedol, ako súd mal vo veci pokračovať a nepokračoval.

V dovolaní rozviedol v čom vidí nesprávne posúdenie veci odvolacím súdom v napadnutom uznesení, z vecného hľadiska, okrem iného nesprávny postup daňového úradu.

V odvolacej odpovedi odporcovia navrhli dovolanie zamietnuť a ani jeden z namietaných dôvodov nepovažovali za správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1/ OSP) predtým ako pristúpil k preskúmaniu rozhodnutia odvolacieho súdu skúmal, či sú splnené pre to podmienky (§ 103 v spojení s § 211 ods. 2 OSP), či v danej veci napadnuté rozhodnutie môže preskúmať. Procesná úprava v OSP takýto postup nepripúšťa pretože dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok prvostupňového súdu a vec vrátená na ďalšie konanie nie je prípustné.

Vzhľadom na to, že účastníci sú právne zastúpení zástupcami, ktorí svoju činnosť vykonávajú profesionálne, považuje odvolací súd toto konštatovanie rozviesť. Postavenie všeobecných súdov upravuje Čl. 141 Ústavy SR.

Podľa odseku (1) „V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy“.

Nesporne tomuto článku ústavy predchádza úprava druhej hlavy, základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí článok 46, v ktorého odseku 1 je upravené:

„Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Odcitované články Ústavy SR si neodporujú, vyložiť ich možno len tak, že ústavnú sťažnosť možno úspešne podať na ústavnom súde, len po skončení veci, kedy už nemožno vec pred všeobecným súdom napadnúť. Ústavný súd skúma predovšetkým ústavnosť a len t ohto pohľadu môže zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov. Ak súd má byť pri

rozhodovaní súd (sudca) nezávislý a nestranný, nemôže sudcovi do jeho rozhodovacej činnosti nikto zasahovať. Nemôže tak urobiť ani najvyšší orgán štátnej moci, ani vláda a ani ústavný súd ani generálny prokurátor. V zákone (v OSP) majú vymedzené svoje práva účastníci pri dôkaznej povinnosti a súd rozhodne v akom rozsahu sa vykoná (§ 120 OSP). Do hodnotenia dôkazov (§ 132 OSP) už účastníci zasahovať nemôžu a ani do právneho záveru. Ak by sa pripustila takáto možnosť, sotva by bolo možné hovoriť o nezávislom či nestrannom súde. V našom systéme jednotného, ale dvojinštančného konania v zásade platí, že proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustný riadny opravný prostriedok. Účastník, ktorý odvolanie podá môže namietať ako nesprávny procesný postup prvostupňového súdu, tak aj nesprávne právne posúdenie veci podľa hmotného práva (§ 201 a nasl. OSP).

Odvolací súd má presne upravený postup v odvolacom konaní vyššie citovanými ustanoveniami, pričom ustanovenia zákona upravujúce postup prvostupňového súdu sa primerane použijú aj na odvolacie konanie (§ 211 ods. 2 OSP). V odvolacom konaní odvolací súd bez pojednávania môže rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie okrem iného aj preto, ak nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy, pričom v takom prípade netreba nariaďovať pojednávanie (§ 221 ods. 1 písm. h v spojení s § 214 ods. 2 písm. e OSP). Ak vec odvolací súd posúdil tak, nikto ani dovolací súd do tohto jeho rozhodnutia nemôže zasahovať a nejako ho usmerňovať, pretože by išlo o zasahovanie do jeho nezávislosti. Vec je neskončená a nachádza sa v štádiu dvojinštančného konania a v rámci tohto konania všetky práva účastníkov pri postupe v konaní pred prvostupňovým súdom budú môcť uplatniť. Postupom odvolacieho súdu (zrušením uznesenia) ani jednému z účastníkov nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

Prvostupňový súd postupoval v súlade s § 209a ods. 2 OSP, podľa vtedy platnej úpravy, keď bez zbytočného odkladu predložil spisy odvolaciemu súdu.

Odvolací súd mal povinnosť doručiť odvolanie ostatným účastníkom a keďže ide o odvolanie vo veci samej mal vyzvať účastníkov na podanie odvolacej odpovede (§ 209a ods. 1 OSP), ktorú povinnosť si odvolací súd splnil a s doručením odvolania (dňa 20.7.2006) doručil aj výzvu na zaslanie odvolacej odpovede v lehote 10 dní (č. 1. 198 spisov). Vyjadriť sa na odvolanie odvolateľa je právom iného účastníka konania a nie povinnosťou. Ak to považuje za potrebné vyjadrí sa, ak nie nijaký predpis tým neporuší.

Výzvou (vz. 4a OSP) z 10. 7. 2006 (č. 1. 197) odvolací súd vyzval odporcov na zaplatenie súdneho poplatku v sume 3012 Sk solidárne, v lehote 10 dní pod následkom

zastavenia odvolacieho konania. Poplatok za odvolanie v stanovenej lehote zaplatený nebol, preto správne odvolací súd spisy vrátil prvostupňovému súdu (č. l. 201) na zastavenie odvolacieho konania pre nezaplatenie poplatku. K tomu došlo uznesením prvostupňového súdu z 5.2.2007 č. k. 12 Cb 80/03 – 202. K zaplateniu poplatku za odvolanie v sume 3020 Sk (č.l. 206) došlo v odvolacej lehote proti zastavujúcemu uzneseniu a súčasne odporcovia požiadali o zrušenie zastavujúceho uznesenia podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 6.3.2007 (č.l. 205). Spisy prvostupňový súd znovu postúpil odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, bez zrušenia zastavujúceho uznesenia. Postup prvostupňového aj odvolacieho súdu v tomto bol správny a naoko javiaci sa ako chaoticky nezavinili súdy, ale bol následkom dočasnej neodbornej a chaotickej legislatívnej úpravy.

Novelou zákona č. 71/1992 Zb., zákonom č. 531/2003 Z. z., z 24. októbra 2003, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 1.1.2004 okrem iného k zmene znenia § 10 ods. 1 cit. zákona o súdnych poplatkoch v tom, že pre nezaplatenie súdneho poplatku sa zastaví konanie o návrhu, o odvolaní a dovolaní. Bol to neodborný zásah do systému jednotného dvojinštančného konania a to tým, že nezaplatenie súdneho poplatku mohlo spôsobiť neprejednanie odvolania.

Tento stav bol neudržateľný a ďalšou novelou, zákonom č. 273/2007 Z. z., zo 17. mája 2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 1.7.2007 znenie citovaného ustanovenia (§ 10 ods. 1 poplatkového zákona) zmenil tak, že vypustil z neho zastavenie odvolacieho konania pre nezaplatenie poplatku. Komplikovaný stav pri vydaných zastavujúcich uzneseniach riešil zákonodarca v § 18a (Prechodné ustanovenia účinné od 1. júla 2007) ods. 2, podľa ktorého „Od 1. júla 2007 sa odvolacie konanie pre nezaplatenie poplatku za odvolanie nezastaví ani v konaniach začatých do 30. júna 2007 a neprávoplatné uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie poplatku za odvolanie sa stávajú neúčinnými“.

V súlade s touto úpravou postupoval prvostupňový aj odvolací súd a uznesenie o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie poplatku za odvolanie nebolo treba osobitne zrušovať, pretože sa stalo zo zákona neúčinným.

Poplatková povinnosť bola vzťahom medzi štátom (súdom) a odporcami. Do toho navrhovateľ nemohol zasahovať a zakladať na tom nejaké svoje práva (podať či nepodať odvoláciu odpoveď).

Nebol daný dôvod na podanie dovolania proti napadnutému uzneseniu podľa § 237 písm. f OSP ani podľa ostatných ustanovení, preto dovolací súd dovolanie navrhovateľa odmietol.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 4 OSP dovolací súd odmietne dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V ďalšom konaní vo veci bude pokračovať prvostupňový súd a pokiaľ s jeho rozhodnutím nebude spokojný niektorý z účastníkov, má možnosť podať odvolanie o ktorom rozhodne dovolací súd konečným rozsudkom. Len po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu pripadá (ak sú na to podmienky) postup podľa § 236 a nasl. OSP, teda podanie dovolania alebo mimoriadneho dovolania. Pokiaľ by boli procesné dôvody (rozhodnutie by trpelo zmatečnosťou - § 237 OSP) a nezáleží na tom, v ktorom štádiu by sa súd týchto väd dopustil, dovolanie je prípustné vždy.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu